

ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

The characteristics of school administrators in the 21st century factors affecting the learning community of schools under the office of udonthani primary educational service area office 4

กาญจนา โคตรโยธา¹, ประพรทิพย์ คุณากรพิทักษ์², พิมพ์พร จารุจิตร³

Khanjana Kotyotha¹, Praporntip Kunagornpitak², Pimporn Charuchit³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 2) ศึกษาระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 4) สร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำนวน 302 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การหาคุณภาพเครื่องมือ เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ตั้งแต่.50 ขึ้นไปเป็นข้อคำถามในการสอบถาม (ณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559: 95) โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1.0 จำนวน 70 ข้อ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำไปวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กำหนดความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ไม่ต่ำกว่า 0.80 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550: 125) โดยความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เท่ากับ 0.978 ตอนที่ 3 การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เท่ากับ 0.982 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

² อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

xxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย 2. ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยใช้ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี ปัจจัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ปัจจัยมีความคิดสร้างสรรค์สู่การเรียนรู้ ปัจจัยความกล้าในการพูดและแรงจูงใจสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .794 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เท่ากับ .631 หรือมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 63.10 สร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = 1.063 + .681(X_2) + .305(X_5) + .201(X_4) + .140(X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .737X_2 + .376X_5 + .225X_4 + .146X_1$$

คำสำคัญ: ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study of the level the characteristics of school Administrators in the 21st century factors under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4, 2) to study level the learning community of school under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4, 3) to study the correlation between the characteristics of school Administrators in the 21st century factors with the learning community of school under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4, and 4) to set forecast equations of the characteristics of school Administrators in the 21st century factors and the learning community of school under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4. The sample group consisted of 302 teachers selected through stratified random sampling. The research instrument was a rating – scale questionnaire with the reliabilities for the administrative factors at 0.978 and the learning community of school at 0.982 The data were analyzed by using the

package program to find percentage, mean, standard deviation, and Pearson product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression were also employed.

The results were as follows: 1. The characteristics of school Administrators in the 21st century factors in schools under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4 was at a high level. When considering each aspect it was found that all aspects were at a high level, 2. The learning community of school under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4 was at a high level. When considering each aspect it was found that all aspects were at a high level, 3. The correlation between the characteristics of school Administrators in the 21st century factors with The learning community of school under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4 was at a high level at the 0.01 level of significance, 4. Stepwise multiple regression analysis and the predicted equation of factors of The characteristics of school Administrators in the 21st century factors affecting The learning community of school under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4 using the factors of The characteristics of school Administrators in the 21st century factors revealed that Factor of dare to decide and solve problems well, Factor of Physical Health and Mental Health, factor of Creative to learn, factor of Courage in Speech and Motivation for Change affecting The learning community of school under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4 at 0.01 level of significance. The best forecast variables had a multiple correlation coefficient at 0.794 and correlation of the decision was 0.631 of the decision or predicted power was at 63.10 percent.

The forecast equations of the learning community of school under the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4 in form of raw score and standard score were as follows:

Equation of raw score:

$$Y = 1.063 + 0.681(X_2) + 0.305(X_5) + 0.201(X_4) + 0.140(X_1)$$

Equation of standard score:

$$Z = 0.737X_2 + 0.376X_5 + 0.225X_4 + 0.146X_1$$

Keywords: The characteristics of school Administrators in the 21st century factors in schools, the learning community of school, the Office of Udonthani Primary Educational Service Area office 4

บทนำ

“วิสัยทัศน์การศึกษาศตวรรษที่ 21” การศึกษาในปัจจุบันถือว่า “เทคโนโลยี” เป็นเส้นทางเดินไปสู่การปรับโฉมใหม่ของระบบการศึกษา (The Journal, 2000: 3) การสอนและการเรียนรู้ในห้องเรียนศตวรรษที่ 21 การศึกษากำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากโรงเรียนที่มีห้องเรียนหรือการสอนแบบดั้งเดิม เป็นแบบใหม่ที่มีพลวัตมากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์มากขึ้นและมีการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น (Alfredo, 2013: 1) แนวโน้มสำหรับโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 จะไม่เป็นเฉพาะสถานที่เรียน แต่จะเป็นประตูสู่โลกแห่งการเรียนรู้ (Nair, 2013: 1) หลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะเพื่อศตวรรษที่ 21 ได้ใช้วิธีการยึดปัญหาเป็นฐานสร้างประเด็นสากลที่ซับซ้อน ที่สามารถเข้าถึงและมีความหมายต่อนักเรียนที่มีความสามารถและมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย (The Choices Program, 2013: 1)

ระยะเวลาที่ผ่านมาจะมีวิวัฒนาการทางสังคมและทางการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง แต่การศึกษาไทยก็มีปัญหาในเชิงคุณภาพที่จะต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก สะท้อนได้จากการจัดอันดับประเทศ อาทิเช่น SCImago Institutions Ranking (SIR) (วิกิพีเดีย, 2556: 1) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยจัดอยู่ในอันดับ 6 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยไทยตามหลังเวียดนาม (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556: 174-175) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 7,985 แห่ง ได้รับการรับรอง 5,690 แห่ง และไม่ได้รับการรับรอง 2,295 แห่ง ซึ่งเหตุผลที่ทำให้สถานศึกษาเหล่านี้ไม่ได้รับการรับรอง เนื่องจาก ไม่ผ่านการประเมินในตัวเอง ซึ่งพื้นฐานที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือ มีคะแนน

การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขึ้น

พื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับต่ำ เป็นการแสดงให้เห็นถึงระบบการศึกษาที่ล้มเหลวและต้องการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยเฉพาะรูปแบบการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2555: 1)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาจัดการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพสูงขึ้นการที่ครูมีความรู้ ทักษะที่เหมาะสม รวมถึงการเตรียมครูใหม่ให้มีสมรรถนะที่ดีย่อมส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (Darling-Hammond, 1999 และ Brookfield & Stephen, 1995 อ้างถึงใน เรวดี ชัยเชาวรัตน์, 2556: 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นปัจจัยที่ส่งผลกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ซึ่งการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการอำนวยความสะดวกต่อองค์กร การนำทางและทำให้กระบวนการความร่วมมือง่ายขึ้น จึงมีส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จต่อแบบแผนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (ณัฐภา นครสูงเนิน, 2558: 7) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหาร การศึกษายุคใหม่ เพื่อนำสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559: 1) โดยแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความเป็นมืออาชีพดังกล่าว คือ

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เนื่องจากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของครูผู้สอนเพื่อร่วมมือร่วมพลังเรียนรู้ร่วมกันและสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อให้เกิด การปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

พัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2556: 1)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับความสัมพันธ์และการสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ยกระดับคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา ผู้วิจัยในฐานะครูผู้มีส่วนในการเป็นสมาชิกของบุคลากรทางการศึกษา ได้เห็นถึงความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีความทัดเทียมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยถือว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการนำองค์การก้าวผ่านการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนนั้นได้ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุดรธานี เขต 4

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,303 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 302 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 42-43) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน 302 คน การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่ม (Strata) และสุ่มอย่างง่ายในแต่ละชั้น (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 82 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 175 คนและโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 45 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการสอนของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

2.2 แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.978 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.3 แบบสอบถามการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.982 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน วิเคราะห์ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย

2. การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาวิจัยด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยใช้ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี ปัจจัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ปัจจัยมีความคิดสร้างสรรค์สู่การเรียนรู้ ปัจจัยความกล้าในการพูดและแรงจูงใจสู่การเปลี่ยนแปลง เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ที่ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ.794 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในการตัดสินใจเท่ากับ.631 หรือมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 63.10 สร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = 1.063 + .681(X_2) + .305(X_5) + .201(X_4) + .140(X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .737X_2 + .376X_5 + .225X_4 + .146X_1$$

อภิปรายผล

ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามองโลกในแง่ดี ใช้สติควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ รู้จักตนเองและเข้าใจผู้ร่วมงาน เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้าน วิเคราะห์ข้อมูลถึงสาเหตุของปัญหาด้วยการใช้ดุลยพินิจในการแก้ปัญหา ใช้คำพูดแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือต่อศรัทธาในการปฏิบัติงาน ใช้เหตุและผลในการตัดสินใจ และทำให้เกิดการยอมรับ ใช้เหตุและผลในการตัดสินใจ และทำให้เกิดการยอมรับ ผู้บริหารมีลักษณะเคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกอยู่เสมอ และมีกระบวนการคิดที่หลากหลายแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทยา ทวยเศษ (2558: 1) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพตามนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายและภารกิจ ร่วมกันจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ ร่วมกันสร้างความเข้าใจในการพัฒนาการเรียนรู้อ สร้างนวัตกรรมและพัฒนาแนวปฏิบัติใน

เรื่องการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชาติ เมฆแดง (2558: 171) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาเอกชน ลักษณะความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ดีของสถานศึกษาครอบคลุม 5 ลักษณะ คือ 1) สถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบสนับสนุนและมีส่วนร่วม 2) สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์การเรียนรู้ร่วมกัน 3) สถานศึกษามีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) สถานศึกษามีเงื่อนไขและสภาพการณ์ที่สนับสนุนและ 5) สถานศึกษามีแนวทางการปฏิบัติที่ตรงกัน ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำแบบสนับสนุนและมีส่วนร่วม จากการวิจัย พบว่า มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ลักษณะการพูดแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือ ใช้เหตุและผลในการตัดสินใจ สามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ใช้ดุลยพินิจในการแก้ปัญหาและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เกี่ยวข้อง ใช้หลักความคิดที่หลากหลายสามารถนำมาผสมผสานกันจนได้แนวทางใหม่ไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คิดสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับใช้แก้ปัญหา รู้จักตนเองและเข้าใจผู้ร่วมงาน สามารถปรับตัวสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีจิตใจว่าเรงเบิกบาน สอดคล้องกับ ยุทธพงษ์ กิ่งวิจิต (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม เป็นรายด้าน เป็นรายชื่อ รวมทุกด้าน พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยใช้ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งหมด 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี ปัจจัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ปัจจัยมีความคิดสร้างสรรค์สู่การเรียนรู้ ปัจจัยความกล้าในการพูดและแรงจูงใจสู่การเปลี่ยนแปลง เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ที่ดีที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณเท่ากับ.794 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใน การตัดสินใจเท่ากับ.631 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 63.10 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

4.1 ปัจจัยกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดีเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีลักษณะวิเคราะห์ข้อมูลโดยดุลยพินิจในการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่แตกต่างกันมาใช้ในการแก้ไขปัญหา จัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหา อีกทั้งเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เกี่ยวข้อง

4.2 ปัจจัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตดีเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่ง

การเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ลำดับที่สอง ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีลักษณะมองโลกในแง่ดี รู้จักตนเอง และเข้าใจผู้ร่วมงาน ยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีจิตใจร่าเริงเบิกบาน แจ่มใส อารมณ์ขัน มีความสมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคม พุดในสิ่งที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์อยู่เสมอ สามารถปรับตัวสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

4.3 ปัจจัยมีความคิดสร้างสรรค์สู่การเรียนรู้เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ลำดับที่สาม ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีลักษณะใช้หลักการคิดที่หลากหลาย มีประสิทธิภาพ สามารถนำมาผสมผสานกันจนได้แนวทางใหม่นำไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งสามารถคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับใช้แก้ปัญหาได้

4.4 ปัจจัยความกล้าในการพูดและแรงจูงใจสู่การเปลี่ยนแปลง เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ลำดับที่สี่ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีลักษณะการพูดที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนบรรยากาศในการทำงานให้ผ่อนคลาย สร้างแรงบันดาลใจให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของ

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายปัจจัยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องพัฒนาคุณลักษณะของตนเพื่อให้ครูและบุคลากรมีความเชื่อถือ และปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารด้วยความเชื่อมั่นและเต็มใจ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับโรงเรียนต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการหาแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ปัจจัย คือ ความกล้าในการพูดและแรงจูงใจสู่การเปลี่ยนแปลง กล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี มีใจเปิดกว้างพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดสร้างสรรค์สู่การเรียนรู้ สุขภาพกายและสุขภาพจิตดีประยุกต์และหาแนวทางให้เหมาะสมเพื่อให้โรงเรียนเป็นชุมชน

แห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีกับโรงเรียนและนักเรียนต่อไป

1.4 ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี ปัจจัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ปัจจัยมีความคิดสร้างสรรค์สู่การเรียนรู้ ปัจจัยความกล้าในการพูดและแรงจูงใจสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ควรให้ความสำคัญกับสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยเน้นปัจจัยกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี รองลงมาคือ ปัจจัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ปัจจัยมีความคิดสร้างสรรค์สู่การเรียนรู้ และสุดท้ายปัจจัยความกล้าในการพูดและแรงจูงใจสู่การเปลี่ยนแปลง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมชาติ เมฆแดง. (2558). แนวทางการพัฒนาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาเอกชน. *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. ปีที่ 15 ฉบับพิเศษ (ตุลาคม-ธันวาคม 2558), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 171-179
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *การประชุมวิชาการระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21*. แหล่งสืบค้น 10 กันยายน 2559. http://www.conference.edu.ksu.ac.th/file/20160809_2488101126.pdf

- ณัฐิกา นครสูงเนิน. (2558). *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีที่ 10 ฉบับที่ 31 เดือน มกราคม-มีนาคม พุทธศักราช 2558*. ขอนแก่น: เพ็ญพรินติง จำกัด. 9
- ณัฐภูมิภรณ์ หลาวทอง. (2559). *การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัทธา ทวยเศษ. (2558). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ยุทธพงษ์ กิ่งวิจิต. (2555). *ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เรวณี ชัยเชาวรัตน์. (2556). *แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู (PLC for Teacher Professional Development)*. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 กันยายน 2556* หน้า 34-46
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2556). *ประเทศไทย (การศึกษา)*. ค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2556 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่ศึกษาต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ทิพยสิสุทธิ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). *ผลการประเมินสถานศึกษาเพื่อคุณภาพ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2559 จาก, www.Manager.co.th
- Alfredo (n.d.). (2013). *Teaching and learning in the 21st century classroom*. Retrieved January 11. from http://www.ehow.com/way_5241398_teaching-learning-21st-century-classroom.html.
- Nair, S. (2013). A Study on the effect of quality of work life (QWL) on Organizational citizenship behavior (OCB)–with special to college teacher is Thrissur District, Kerala. *A Journal of Management*. Vol. 6(1).
- The Journal. (2000). *A vision of education for the 21st century*. Retrieved 21 January 2013 from <http://thejournal.com./Article/2000/01/01/FUTUREPERSPECTIVE-A-Vision-of-Education-for-the-21st-Century.aspx?page=3>